

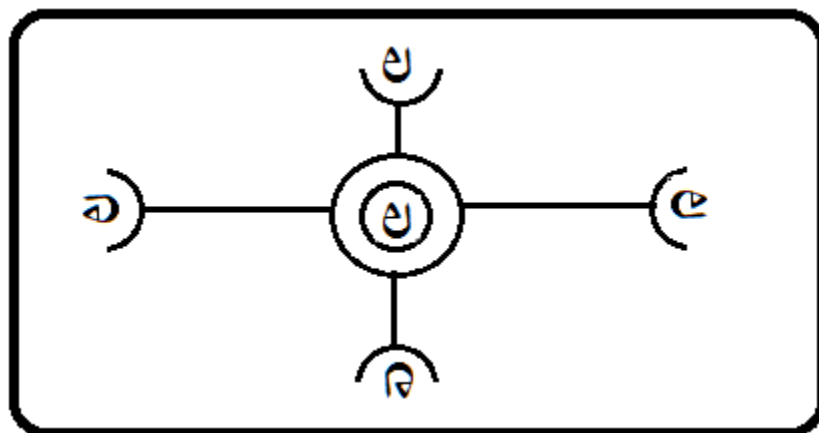
ŠIVANÂMA YE VÂŽAGOZINI O VÂŽASÂZI

ANDAR SARA PÂRSIK

Vahidroš Vâspuhr Vinâsp

2022 – 1392

Virâyeš : Naxostin

- Ganjina ye vâžagân zovân e pârsik ke andar vâžagozini az ân bahravari bebavad :

1- hama ye vâžagân e pârsik tabâr ke andar vâžanâmagân e vizord emruzik bâygâni bebuda and

2- hama ye vâžagân-i ke tabâr e hendoâryâik dârând

3- hame ye vâžagân-i ke az zovânân e irânik vâm gerefta bebuda and

- Âžârân (bonxân) e vâžayâbi o vâžagozini

1- vâžagân e âdubanda ba zovânân o nimzovânân e zivanda ye irânik

2- vâžagân o rišagân e âdubanda ba zovânân e bâstânik o miyânik e irânik

3- vâžagân o rišagân e âdubanda ba zovânân e hendik o âryâik pas az âtâyeš bâ âvâšenâsi ye pârsik e no

- Šivagân e vâžagozini

1- bargozineš: gozineš e yak vâža yâ goruhvâža az miyân e vâžagân o goruhvâžagân bavanda andar zovân

2- nogozineš: afzudan e mafuhm e no ba vâžagân e bavanda andar zovân šafud ast magar in ke ba cama ye bonyâdik ân vâža nazdik bâšad.

3- sâxtan e vižavât

3.1 sâxtan e vâža ye no vand afzuda (moštaq) yâ âmizaik yâ har do

3.2 sâxtan sahmânvâra yâ goruh e hahvik, bâ kamtarinâna do vâža o payvandeš e ânân yâ bâ kasre ye ezâfe yâ bâ yak-i az afzunvâžagân

3.3 kutâhsâzi ye vâžagân šafud ast magar barây e barx-i nâmân e viža

3.4 vâmsetâni ye nâhamišagik tâ hangâm e yâftan yâ sâxtan e vâža ye no

- Šivagân e barâbarvâžayâbi

1- hamtâyâbi mafhumik: bâ andar negar gereftan e cama o šenâsâneš e ân yak vâža ye hamtâ sâxta yâ yâfta bebavad.

2- gardabardâri

- Handân e vâžagozini

1- andar sâxtan e vižavât bâjad handân e aviyâkaran e zovân e pârsik pâs dârda bebavad.

2- vâža yâ vižavât e bargozida bâjad andar farâravandân e vâžasâzi andarvarzešik (qâbel e estefâde) bâšad.

3- andar vâžagozini bâjad handân e âvâik e pâs dârda bebavad

4- neviseš e vâžagân bâjad bar šâloda ye šivanâma ye neviseš e sara pârsik bâšad

5- vâžagân bâjand eevâz riša ye hendoirânik o hangâm e niyâz o nâcâri eevâz riša ye hendoorupâik dârda bâšand na joz ân

6- andarbâra ye hanbâzeš e govaik (lafzik) o camaik andar bigâna vâžagân az in handân payravi bebavad

6.1 andar barâbar e ya gova ye bigâna ke yak mafhum e mošaxas dârad, farzâm ast ke andar hama ye âdârân (hozehâ) yak barâbarvâža ye pârsik gozida bebavad magar in ke ba barâbarvâža-I digar niyâz bâšad.

6.2 andar barâbar yak bigâna vâža andar yak âdâr mošaxas eevâz bâjad yak barâbarvâža ye pârsik gozida bebavad, magar in ke ân vâža andar hamân âdâr dârâ ye cand cama bâšad.

6.3 har zamân yak bigâna vâža dârâ ye cand mafhum bâšad, barây e vyâvâreš e neezumân e tamuk barây e har yak az mafhumân tavân yak hamtâ ye pârsik gozidan

6.4 hangâm e budan e cand vâža ye nâhamtâ barây e yak mafhum, behtar ast andar zovân e pârsik, andar barâbar e ân eevâz yak hamtâ gozida bebavad.

6.5 bahravari az yak hamtâ ye pârsik barây e cand vižavât e bigâna andar gunâgun âdârân oopâyânâk (mojâz) ast.

7- sâxtan e vâža az bon godardag o vajh e farmânîk (mânad e: bestânkâr) o vajh e eltezâmîk o masdar kutâh bebuda šafud ast.

8- afzudan e vand ba masdar šafud ast. (mânand e: xvardani)

9- sâxtan e vâžagân e majâzik šafud ast. (mânand e: cašm pušidan, ruy gardândan, gušmâl kardan, dast e kam, sar zadan, ruy e ham rafta, ...)

10 – sâxtan vâža az vandân e nâdorost šafud ast. (mânand e: -nâ andar pahnâ, pišvand vâ-)

11- afzudan e vâka ba piš yâ pas az xuša ye pâdvâkagîk (consonant cluster) šafud ast ce az nâmân o vâžagân e irânîk bâšad ce anirânîk.

12- har vâža bâyard tâ šâyad eevâz yak cama dârda bâšad.

13- šiva ye govâš e barbandešîksâzi bâ bon e godardag o pasvand –âna šafud o nâdorost ast. (mânand e: zaminšenâxti, ravânšenâsâna)

14- hangâm-i ke cand bigâna vâža camagân e nazdik ba ham dârând, behtar ast barây e barx-i camagân e vižatar barâbarvâžagân jodâ sâxta bebavad.

15- budan yak barâbarvâža barây e do bigâna vâža agar andar do âdâr bâšand dorost ast.

Nogozineš hangâm-i oopâyânâk ast ke cama ye no basyâr nazdik ba cama ye bonyâdik yâ kohan e vâža bâšad.

Extesârsâzi andar sara pârsîk

1- sarvâžasâzi 2- âmizasâzi (naht) 3- nevisa ba nevisa

Extesâr e yak nevisaik : oopâyânâk ast o har ce kamtar bâšad behtar ast.

Extesâr e cand nevisaik : niz oopâyânâk ast, beež eevâz hangâm e niyâz e tolang bâyard sâxta bebudan o har ce kamtar bâšad behtar ast. (mânand e: š.m.r = šîmigân, mikrobîk, râdyoaktiv)

Tarxim : niz oopâyânâk ast (mânand e: rz (رض), sh (صح))

Fešordasâzi : niz behtar ast tâ tavân andar kâr nebâšad (mânand e: قس، الخ)

Âmizasâzi : bovandakâna šafud ast (mânand e: nastaliq, tavânir, tašbâd, paykâžo)

Sarvâžasâzi : oopâyânâk ast beež eevâz bâyad barây e nâmân e viža bâšad na vâžagân e zovân e pârsik. (mânand e: ساعد، ساف، سيبا)

Vâmsetâni hangâm e nâcâri o tolangi (zarurat) oopâyânâk ast, beež ân vâmvâžagân nâhamišavâr o nâjâvidâna andar zovân xvâhand budan o niz tâ hangâm e barâbarvâžayâbi barây e ânân.

mânand e: yakagân e andâzagiri o nâmân e šimigân o nâmân e dârukân

hangâm-i ke tavân barâbarvâža-i sâda gozidan; gardabardâri nâoopâyânâk ast vižavâr agar ân vâža majâzik bâšad.